

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 2

(2006–2007)

Om lov om endringer i folketrygdloven og
i enkelte andre lover

(samleproposisjon høsten 2006)

Innhold

1	Innledning	5	4	Innføring av hjemmel for innhenting av opplysninger fra Posten Norge AS – arbeidsmarkedsloven § 19 og folketrygdloven § 21–4	17
2	Innføring av et delansvar for arbeidsgiver i hele sykepengeperioden samtidig som arbeidsgiverperioden reduseres – folketrygdloven § 8–18 m.fl.	9	4.1	Innledning	17
2.1	Innledning	9	4.2	Gjeldende rett	17
2.2	Bakgrunn	9	4.3	Departementets vurdering og forslag ...	17
2.3	Gjeldende rett	10	4.4	Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser	17
2.4	Departementets vurdering og forslag ...	11	5	Presisering i lov om supplerande stønad § 10	18
2.4.1	Generelt om forslaget	11	6	Hjemmel for Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral til å innkreve medlemspremie til Pensjonstrygden for fiskere. Lov om pensjonstrygd for fiskere § 17	19
2.4.2	Innføring av et delansvar for arbeidsgivere i hele sykepengeperioden	11	7	Merknader til de enkelte paragrafene i lovforslaget	23
2.4.3	Reduksjon av arbeidsgiverperioden fra 16 kalenderdager til 14 kalenderdager .	12	7.1	Merknader til endringene i folketrygdloven	23
2.4.4	Særregler for arbeidstakere med langvarig eller kronisk sykdom	12	7.2	Merknader til endringene i ferieloven ..	24
2.4.5	Forsikring mot ansvar for sykepenger i arbeidsgiverperioden	13	7.3	Merknader til endringene i lov om pensjonstrygd for fiskere	25
2.4.6	Feriepenger av sykepenger	13	7.4	Merknader til endringene i arbeidsmarkedsloven	25
2.4.7	Reisetilskott	13	7.5	Merknader til endringene i lov om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg	25
2.4.8	Nærmere om fastsetting av sykepengeperioden	13		Forslag til lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover	26
2.5	Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser	13			
3	Redusert ventetid før dagpenger ytes – folketrygdloven § 4–9	14			
3.1	Innledning	14			
3.2	Gjeldende rett	14			
3.3	Departementets vurdering og forslag ...	14			
3.4	Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser	14			

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 2

(2006–2007)

Om lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover

(samleproposisjon høsten 2006)

*Tilråding fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet av 29. september 2006,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger med dette fram forslag til endringer i

- lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)
- lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie
- lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkstjenester
- lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg
- lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere

I proposisjonens *Del I* foreslås det endringer i folketrygdloven og ferieloven som er knyttet til budsjettforslaget for 2007:

- *Innføring av delansvar for arbeidsgivere i perioden med sykepenge fra folketrygden, samtidig som arbeidsgiverperioden reduseres fra 16 til 14 dager (punkt 2):*
 - Arbeidsgivere betaler 20 prosent sykepenge i inntil 120 sykepengedager utover arbeidsgiverperioden. Deretter betaler arbeidsgivere 10 prosent sykepenge ut sykepengeperioden.
 - Arbeidsgiverperioden reduseres fra 16 kalenderdager til 14 kalenderdager.

- Gjeldende skjermingsordning for langvarig eller kronisk syke arbeidstakere som har risiko for særlig stort sykefravær, samt gravide med svangerskapsrelatert sykefravær, utvides til å gjelde også for arbeidsgiveres delansvar for sykepenge.

- Forsikringsordningen mot ansvar for sykepenge i arbeidsgiverperioden utvides til også å dekke arbeidsgiveres delansvar for sykepenge. Ordningen utvides til å omfatte bedrifter med lønnsutgifter på opp til 80 ganger grunnbeløpet.

- *Reduksjon av ventetiden for dagpenge fra fem til fire dager (punkt 3)*

I proposisjonens *Del II* foreslås enkelte andre endringer og lovtekniske presiseringer. Dette gjelder:

- *Etablering av hjemmel for Arbeids- og velferdsetaten til å innhente opplysninger fra Posten Norge AS (punkt 4)*
- *Presisering av at stønad til personer med kort botid i Norge skal reguleres ved endringer i grunnbeløpet (punkt 5)*
- *Etablering av en bestemmelse i lov om pensjonstrygd for fiskere om at innkreving av medlemspremie til trygden og andre innkrevingsoppgaver et-*

ter loven kan overføres til Arbeids- og velferdsetats innkrevingsentral (punkt 6)

Den samlede provenyeffekten av forslagene knyttet til innføring av et delansvar for arbeidsgivere i hele sykepengeperioden går frem av St.prp. nr. 1 (2006–2007).

Reduksjon av ventetiden for rett til dagpenger er antatt å medføre en årlig merutgift på 37 millioner kroner.

Forslagene i Del II har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser av budsjettmessig betydning.

Del I
Endringer i folketrygdloven og ferieloven

2 Innføring av et delansvar for arbeidsgiver i hele sykepengeperioden samtidig som arbeidsgiverperioden reduseres – folketrygdloven § 8–18 m.fl.

2.1 Innledning

Etter en nedgang i 2004 begynte sykefraværet etter 2. kvartal 2005 å øke igjen. Hele økningen har kommet i fravær som dekkes av folketrygden. For å synliggjøre kostnadene ved sykefraværet og gi økonomiske insentiver til et godt arbeidsmiljø- og sykefraværarbeid på den enkelte arbeidsplass, foreslår Regjeringen at det innføres et delansvar for arbeidsgivere for sykepengeperioden i hele sykepengeperioden. Det foreslås at arbeidsgivere ved utløp av arbeidsgiverperioden betaler 20 prosent av sykepengene inntil arbeidstakeren har vært sykmeldt i seks måneder. Deretter betales det 10 prosent ut sykepengeperioden. Det foreslås at arbeidsgiverne delvis kompenseres for tiltaket ved å redusere arbeidsgiverperioden fra 16 til 14 kalenderdager. For at et slikt delansvar ikke skal bidra til økt utstøting fra arbeidslivet eller gjøre det vanskeligere for svake grupper å komme inn på arbeidsmarkedet, foreslås gjeldende skjermingsordninger i arbeidsgiverperioden for personer med kroniske sykdommer mv utvidet til å gjelde i hele sykepengeperioden. Videre foreslås det at forsikringsordningen mot ansvar for sykepengeperioden som gjelder for småbedrifter, utvides til å gjelde for arbeidsgivere som har en samlet lønnsutbetaling på opptil 80 ganger grunnbeløpet (i dag 40 ganger grunnbeløpet).

2.2 Bakgrunn

Sammen med hovedorganisasjonene i arbeidslivet inngikk Regjeringen Stoltenberg I Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv den 3. oktober 2001. Avtalen ble videreført av Regjeringen Bondevik II og deretter av Regjeringen Stoltenberg II.

IA-avtalen som ble undertegnet i 2001 hadde ett mål om at sykefraværet skulle reduseres med 20 prosent i avtaleperioden, dvs. fram til utgangen av 2005. Utviklingen de første årene var svært bekymringsfull, men gjennom 2004 gikk fraværet kraftig ned. Hypotesen var at det tok tid å etablere et mer systematisk arbeid lokalt, men at man nå begynte å

se effektene av avtalen. Sykefraværet falt med om lag 10 prosent fra 2. kvartal 2001 fram til 2. kvartal 2005. Dette var det siste kvartalet man hadde opplysninger om fra Statistisk sentralbyrå da avtalen ble fornyet. Riktignok indikerte regnskapstall fra Rikstrygdeverket en viss økning i fraværet i 3. kvartal 2005, men det ble lagt til grunn at dette var midlertidig.

Avtalen som ble fornyet i desember 2005 tok med andre ord utgangspunkt i den positive utviklingen som ble observert fram til og med 2. kvartal 2005. Det var samtidig enighet mellom partene om at sykefraværet måtte reduseres ytterligere. Delmålet i dagjeldende avtale ble videreført, dvs. at målet fram til 2009 skulle være en reduksjon på 20 prosent i forhold til sykefraværssnivået i 2. kvartal 2001. Videre var partene enige om at den enkelte arbeidsplass er den viktigste arenaen i arbeidet med å forebygge sykefravær og hindre utstøting.

Utviklingen etter den tid tyder på at oppgangen i 2. halvår 2005 ikke var midlertidig. Statistisk sentralbyrås tall viste en vekst i sykefraværet på 4,2 prosent fra 1. kvartal 2005 til 1. kvartal 2006, mens veksten fra 2. kvartal 2005 til 2. kvartal 2006 er 5,3 prosent. Sammenliknes 2. kvartal 2001 med 2. kvartal 2006 viser dette en nedgang i sykefraværet på 5,1 pst. Tilsvarende tall fra samme tidspunkt i fjor viste en nedgang på 10 pst. Utviklingen går med andre ord feil vei, noe som er svært bekymringsfullt. Det har videre skjedd en forskyvning fra kortere til lenger sykefravær. Økningen er i hovedsak kommet i sykefravær som varer i mer enn 31 dager. Det betyr at staten bærer en stadig større andel av utgiftene.

Veksten i sykefraværet viser at det ikke gjøres godt nok arbeid med å få ned sykefraværet på alle arbeidsplasser. At veksten skjer i den delen av sykefraværet som staten i dag betaler, gjør at en kan stille spørsmål ved om den enkelte arbeidsgiver har tilstrekkelig økonomisk motivasjon til å legge til rette for redusert sykefravær på arbeidsplassen. Arbeidsgiverne bærer kostnadene ved å forebygge og redusere sykefravær, men de bærer ikke de økonomiske kostnadene ved selve sykefraværet. Ut i fra en økonomisk betraktning kan det dermed være for svake økonomiske insentiver for å redusere

langtidssykefraværet, siden staten da tar hele regningen.

Det er store bransjevis forskjeller i sykefraværet. Økningen fra 2. kvartal 2005 til 2. kvartal 2006 har vært spesielt stor i offentlig sektor, med 7,6 prosent i statlig forvaltning og 6,5 prosent innen kommunal forvaltning. Innen statlig sektor er økningen størst innen undervisning med 10,7 prosent og helse- og sosialnæringen (i hovedsak helseforetakene) med 7,1 prosent. Innen privat sektor har sykefraværet økt med 4,5 prosent. Økningen var størst i industri og bergverksdrift, der det var en vekst på 6 prosent. Men det finnes også næringer, som olje- og gassutvinning og kraft- og vannforsyning, hvor fraværet har holdt seg stabilt eller har gått noe ned. Spesielt innen olje- og gassforsyning er dette trolig en konsekvens av at systematisk HMS-arbeid er økonomisk lønnsomt, selv i en situasjon der staten bærer alle utgifter ved langtids sykefravær.

Om lag to tredjedeler av sykefraværet skyldes muskel- og skjelettlidelser og psykiske lidelser, og veksten det siste året har vært sterkest blant de med lettere psykiske lidelser. Dette er diagnoser som kan ha sin årsak både i og utenfor arbeidsmiljøet, men som i stor grad kan påvirkes gjennom tiltak på arbeidsplassen.

Sykefraværstatistikken viser andelen tapte dagsverk i forhold til det totale antallet dagsverk. Det vil si at endringer i antallet sysselsatte ikke har betydning for tallene. Til tross for veksten i sysselsettingen, har antallet sykmeldte i 2. kvartal 2006 vært relativt stabilt. Økningen i sykefraværet kan dermed i liten grad forklares gjennom økningen i sysselsettingen, herunder ved at flere personer med nedsatt funksjonsevne er kommet i arbeid. Partene i IA-avtalen har vært enige om at en skulle kombinere målet om redusert sykefravær med målet om å få flere med nedsatt funksjonsevne i arbeid. Ingen av målene er nådd. Forskningen tyder på at det hovedsakelig er sykefraværet blant de etablerte arbeidstakere som øker i tider med oppgang i konjunkturer og sysselsetting, og at veksten i sykefraværet ikke kan forklares med at mer marginale grupper på arbeidsmarkedet blir sysselsatte.

Økt sykefravær, og spesielt lange sykefravær, øker sannsynligheten for at flere personer ender opp med langvarige trygdeytelser. Tett oppfølging tidlig i sykmeldingsperioden og tilrettelegging på arbeidsplassen er følgelig viktig for å få sykmeldte tidligere tilbake i arbeid. Det er enighet blant partene i IA-avtalen om at arbeidsplassen er den viktigste arenaen for å forebygge sykefravær. Den senere tids utvikling i sykefraværstallene viser at det er behov for forsterket innsats. Det at veksten først og fremst skjer i den delen av sykefraværet som beta-

les av staten, er etter regjeringens syn en indikasjon på at de økonomiske motivene til å forebygge sykefravær på den enkelte arbeidsplass ikke er gode nok. Kostnadene ved sykefraværet må synliggjøres og arbeidsgiveren må få økonomiske insentiver til et bedre arbeidsmiljø- og sykefraværarbeid på den enkelte arbeidsplass.

I tråd med det som ble varslet på møtet med partene i IA-avtalen 5. september 2006 fremmer Regjeringen et forslag om at arbeidsgiverne får et medfinansieringsansvar for sykepenge i hele sykepengeperioden.

Partene i arbeidslivet har gitt uttrykk for at det ikke har vært en reell dialog om Regjeringens forslag til endring av sykkelønnsordningen for arbeidsgiverne. På denne bakgrunn er det nedsatt et utvalg under ledelse av statsministeren. Utvalget har fått i mandat å foreslå alternative løsninger som vil gi tilsvarende forventet nedgang i sykefraværet og i statens kostnader til sykepenge innenfor samme budsjettamme i folketrygden som Regjeringens forslag. Utvalgets forslag skal foreligge innen 1. november 2006. Dersom utvalgets anbefalinger gir grunnlag for det, vil Regjeringen legge fram en sak for Stortinget om oppfølging av utvalgets forslag.

2.3 Gjeldende rett

Reglene om arbeidsgiveransvar for sykepenge (arbeidsgiverperioden) ble innført i 1978. Samtidig ble kompensasjonsnivået for sykepenge hevet til 100 prosent, og de tre karensdagene for sykepenge fra folketrygden ble fjernet. Fra 1. april 1998 ble arbeidsgiverperioden utvidet fra 14 til 16 kalenderdager. Trygden yter sykepenge fra 17. dag og deretter i en periode på inntil 248 dager, se folketrygdloven § 8–12.

I stedet for sykepenge kan det gis reisetilskott fra trygden for å dekke ekstra transportutgifter til og fra arbeidsstedet. På bakgrunn av arbeidsgiverperioden blir det gitt reisetilskott til arbeidstakere først fra den 17. dagen, se folketrygdloven § 8–14.

For arbeidstakere som har en langvarig eller kronisk sykdom som medfører risiko for et særlig stort samlet sykefravær, kan det etter vedtak fra Arbeids- og velferdsetaten gjøres unntak fra reglene om arbeidsgiveransvar, se § 8–20. Det samme gjelder for arbeidstakere med en sykdom som medfører risiko for gjentatte sykefravær i en avgrenset periode. Som særlig stort sykefravær regnes om lag 35 dager per år. Når sykefraværet bare ligger innenfor arbeidsgiverperioden, blir 25 dager fordelt på minst fem fraværstilfeller regnet som særlig stort. Arbeidsgiveren skal i disse tilfeller forskutte-

re sykepengene i et tidsrom tilsvarende arbeidsgiverperioden og kan kreve sykepengene refundert fra Arbeids- og velferdsetaten. Fra 1. april 2002 ble bestemmelsen utvidet til også å gjelde ved svangerskapsrelatert sykdom dersom tilrettlegging av arbeidet eller omplassering ikke er mulig.

Arbeidsgivere med få ansatte kan mot en særskilt avgift delvis forsikre seg mot ansvaret for sykepenges i arbeidsgiverperioden, se folketrygdloven § 8–21. For å komme inn under forsikringsordningen må de samlede lønnsutgiftene i kalenderåret før forsikringsåret ikke overstige 40 ganger grunnbeløpet (G), 2.515 680 kroner per 1. mai 2006. Forsikringsåret løper fra 1. juli til 30. juni og beløpet reguleres per 1. juli hvert år. Premien er i dag på 2,0 prosent av lønnsutgiftene. Forsikringen dekker 100 prosent av utgiftene til sykepenges og feriepenger av sykepenges ved fravær utover tre kalenderdager i hvert enkelt sykepengetilfelle.

Både i arbeidsgiverperioden og sykepengeperioden fra trygden blir det gitt sykepenges med 100 prosent av inntektsgrunnlaget. Det gis ikke sykepenges for inntekt utover seks ganger grunnbeløpet, dvs. 377.352 kroner per 1. mai 2006. Se folketrygdloven § 8–10. Det gis ikke sykepenges fra trygden dersom årlig inntekt utgjør mindre enn 50 prosent av grunnbeløpet i folketrygden, se folketrygdloven § 8–3. I arbeidsgiverperioden gjelder det ingen krav til minsteinntekt.

Ifølge ferieloven skal den som utbetaler sykepenges også utbetale feriepenger av ytelsen. Som en følge av dette utbetaler trygden feriepenger av sykepenges i inntil 48 dager hvert opptjeningsår, se folketrygdloven § 8–33.

2.4 Departementets vurdering og forslag

2.4.1 Generelt om forslaget

Regjeringen mener at utviklingen i sykefraværet nå er så urovekkende at det er nødvendig med nye og kraftigere virkemidler for å bekjempe sykefraværet, og viser i denne sammenheng til St.prp. nr. 1 (2006–2007).

Departementet foreslår derfor at det innføres et økonomisk delansvar for arbeidsgivere i hele sykepengeperioden. Arbeidsgiverperioden foreslås redusert fra 16 til 14 kalenderdager. Det foreslås at arbeidsgivere etter utløpet av arbeidsgiverperioden betaler 20 prosent av sykepengene i inntil 120 sykepengedager, og deretter 10 prosent i inntil 130 sykepengedager.

2.4.2 Innføring av et delansvar for arbeidsgivere i hele sykepengeperioden

Etter gjeldende rett er arbeidsgivernes ansvar for sykepenges begrenset til utgifter til sykepenges i arbeidsgiverperioden. Innføring av et delansvar innebærer at arbeidsgiverne i tillegg må dekke en prosentvis del av arbeidstakernes sykepenges i hele den perioden som folketrygden i dag fullt ut finansierer.

Regjeringen Bondevik II fremmet i Ot.prp. nr. 9 (2004–2005) forslag om å innføre et delansvar for arbeidsgivere med 10 prosent i hele sykepengeperioden. Forslaget ble vedtatt ved lov 17. desember 2004 nr. 85. Endringene ble imidlertid opphevet ved lov 17. juni 2005 nr. 59, se Innst. O. nr. 124 (2004–2005).

Sandman-utvalget foreslo i NOU: 27 et økonomisk medfinansieringsansvar for arbeidsgiverne i hele sykepengeperioden på 20 prosent. Utvalget begrunnet forslaget med at det ville gi et økonomisk incitament for arbeidsgivere til å iverksette tiltak i virksomhetene som kan motvirke sykdom og for å få langtidssykmeldte tilbake til arbeid. Det ble lagt til grunn at arbeidsgivere ville få større interesse i å ha en tettere oppfølging av sykmeldte arbeidstakere etter utløpet av arbeidsgiverperioden, noe som også ville gi arbeidstakerne en sterkere tilknytning til arbeidsplassen i hele sykmeldingsperioden. Arbeidsgiverne ville også ha større sjanser til å fange opp tilfeller som står i fare for å falle ut av arbeid for godt. Utvalgets flertall foreslo samtidig å innføre en egenrisiko for arbeidstakerne ved å redusere dekningsnivået i arbeidsgiverperioden til 80 prosent. Arbeidstakerne skulle få kompensasjon for dette i form av redusert trygdeavgift.

Gjennom IA-avtalen og lovendringer om blant annet krav til arbeidsrelaterte tiltak tidlig i sykmeldingsperioden, se folketrygdloven § 8–4 har det over lang tid vært arbeidet systematisk med forebygging av sykefravær. Effekten av disse tiltakene har imidlertid ikke vært tilstrekkelig, og det anses derfor nødvendig å gi arbeidsgiverne sterkere økonomiske insentiver for å få ned sykefraværet. Innføring av delansvar i hele sykepengeperioden vil gi en økonomisk gevinst til arbeidsgivere som gjennom systematisk oppfølgingsarbeid oppnår en nedgang i sykefraværet.

På denne bakgrunn foreslås det et delansvar for arbeidsgiverne etter utløpet av arbeidsgiverperioden. Delansvaret forutsetter at arbeidstakeren har rett til sykepenges fra trygden ved utløpet av arbeidsgiverperioden. Etter gjeldende regler, se folketrygdloven § 8–12, opphører retten til sykepen-

ger fra trygden når en arbeidstaker har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 248 dager i de siste tre årene. Et medlem som har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at vedkommende sist fikk sykepenger fra trygden, får igjen rett til sykepenger fra trygden. Ved vurderingen av om medlemmet har vært helt arbeidsfør, ses det bort fra perioder der vedkommende har mottatt sykepenger i arbeidsgiverperioden.

For å få samsvar mellom antall dager som trygden og arbeidsgiverne skal dele ansvaret for sykepenger må arbeidsgiverens delansvar knyttes til dagantallet som fremgår av folketrygdloven § 8–12. Det foreslås derfor at delansvaret på 20 prosent løper i inntil 120 sykepengedager (som er fra mandag til fredag, se folketrygdloven § 8–11) og deretter settes prosentsatsen ned til 10 prosent de resterende 130 sykepengedagene. Dette gir et samlet dagantall på 250 sykepengedager som tilsvarer perioden for sykepenger fra trygden. Ved flere fravær utover arbeidsgiverperioden legges sykepengedagene sammen i løpet av en treårsperiode dersom det er gått mindre enn 26 uker siden sist vedkommenne hadde fått sykepenger fra trygden.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven §§ 8–17 og 8–18.

Etter gjeldende regler skal trygden utbetale sykepenger til arbeidstakeren når arbeidsgiveren ikke betaler sykepenger som han er forpliktet til å yte i arbeidsgiverperioden, se folketrygdloven § 8–22. Som en konsekvens av innføring av delansvar for arbeidsgiver i hele sykepengeperioden utvides trygdens ansvar etter § 8–22 til å gjelde tilsvarende.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8–22.

Sykepengegrunnlaget i arbeidsgiverperioden fremgår av folketrygdloven § 8–28. Som en følge av at arbeidsgiveren skal dekke deler av sykepengene også utover arbeidsgiverperioden må det presiseres at bestemmelsen gjelder generelt når arbeidsgiveren dekker hele eller deler av sykepengene.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8–28.

Folketrygdloven kapittel VII regulerer sykepenge rettighetene til medlemmer som har rett til andre ytelser fra folketrygden m.m. Til et medlem som mottar hel alderspensjon ytes det ikke sykepenger. Til et medlem som mottar gradert alderspensjon ytes det sykepenger fra trygden i opptil 90 sykepengedager. Den samme begrensningen foreslås å gjelde for arbeidsgivers delansvar. Til et medlem som mottar hel avtalefestet pensjon ytes det ikke sykepenger. Ved gradert pensjon (delpensjon) fastsettes sykepengegrunnlaget ut fra den arbeidsinntekten som medlemmet har i tillegg til den graderte

pensjonen når trygden yter sykepenger. Det samme foreslås å gjelde for arbeidsgivers delansvar.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven §§ 8–51 og 8–52.

2.4.3 Reduksjon av arbeidsgiverperioden fra 16 kalenderdager til 14 kalenderdager

Som en delvis kompensasjon for arbeidsgivernes merutgifter i forbindelse med innføring av et delansvar for sykepenger i hele sykepengeperioden, foreslås det at arbeidsgiverperioden reduseres med to kalenderdager til 14 dager. Arbeidsgiverperioden blir dermed den samme som ved innføringen av arbeidsgiverperiode i 1978.

Etter gjeldende regler må en arbeidstaker etter et sykefravær ha gjenopptatt arbeidet i minst 16 kalenderdager før neste sykefravær for at en ny arbeidsgiverperiode skal starte. Sykefravær som oppstår innen 16 dager legges sammen med det tidligere sykefraværet ved beregning av arbeidsgiverperioden. Departementet foreslår at reglene om tilbakfall tilpasses den nye arbeidsgiverperioden.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8–19.

Egenmelding kan benyttes for opptil tre kalenderdager om gangen. Ved nytt sykefravær innen 16 kalenderdager regnes tidligere fraværsdager uten legeerklæring med. Departementet foreslår at reglene om sammenlegging tilpasses den nye arbeidsgiverperioden.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8–24.

2.4.4 Særregler for arbeidstakere med langvarig eller kronisk sykdom

En innføring av et delansvar for arbeidsgivere i hele sykepengeperioden kan medføre at de blir mer skeptiske til å ansette personer med kroniske sykdommer. For at forslaget ikke skal bidra til økt utstøting fra arbeidslivet eller gjøre det vanskeligere for svake grupper å komme inn på arbeidsmarkedet, foreslås det at gjeldende skjermingsordninger i folketrygdloven § 8–20 utvides til å gjelde i hele perioden for arbeidsgiverens medfinansieringsansvar. Det følger av St.prp. nr. 1 (2006–2007) at justeringer i ordningen vil bli nærmere vurdert ved dokumentert behov. På denne bakgrunn foreslås det også at det innføres en forskriftshjemmel som åpner for å innta andre grupper i skjermingsordningen.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8–20.

2.4.5 Forsikring mot ansvar for sykepenger i arbeidsgiverperioden

Småbedrifter med en samlet lønnsutbetaling på inntil 40 ganger grunnbeløpet, dvs. om lag 2,5 mill. kroner, kan forsikre seg mot ansvar for sykepenger i arbeidsgiverperioden ved fravær utover tre kalenderdager. Forsikringsordningen skal være selvfinansierende.

Innføring av et delansvar for arbeidsgivere for sykepenger etter utløpet av arbeidsgiverperioden vil kunne medføre en økt risiko for virksomheter med få ansatte. Departementer ønsker å motvirke eventuelle uheldige utslag for småbedrifter.

Det foreslås derfor at forsikringsordningen utvides til å dekke arbeidsgivernes delansvar for sykepenger utover arbeidsgiverperioden.

Videre forslås det at ordningen utvides til å omfatte bedrifter som har lønnsutgifter opp til 80 ganger grunnbeløpet, dvs. om lag 5 mill. kroner.

For å unngå at arbeidsgiverne i slike tilfeller først må utbetale sykepenger etter den aktuelle prosentsatsen til arbeidsgiveren og deretter få refusjon fra trygden, foreslås det at Arbeids- og velferdsetaten utbetaler denne delen av sykepengene direkte til arbeidstakeren.

Forsikringsordningen er selvfinansierende og har i dag en premiesats på 2 prosent av lønnsutgiftene. Bestemmelser om fastsetting av premiens størrelse er tatt inn i forskriftene til folketrygdloven § 23–6 bokstav a.

Endringen i arbeidsgiveransvaret for sykepenger vil medføre en premieøkning fra 2 prosent til 2,4 prosent.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven §§ 8–21 og 23–6.

2.4.6 Feriepenger av sykepenger

I henhold til ferieloven skal det også regnes feriepenger av sykepenger utbetalt av arbeidsgiveren i en eller flere arbeidsgiverperioder. Trygden utbetaler feriepenger av sykepenger utbetalt av folketrygden i inntil 48 dager for hvert opptjeningsår. Se ferieloven § 10 og folketrygdloven § 8–33.

Ved reduksjonen av arbeidsgiverperioden fra 16 til 14 dager/2 uker må antall dager som trygden skal betale feriepenger av sykepenger øke med 2 dager til 50 dager. Siden folketrygden etter forslagene her bare skal betale sykepenger med 80 prosent av sykepengegrunnlaget i den aktuelle perioden, vil arbeidstakerne få feriepenger beregnet etter et lavere grunnlag enn etter den gjeldende ordningen.

Det foreslås derfor at også arbeidsgiveren skal yte feriepenger av den delen av sykepengene (20 prosent) som arbeidsgiveren utbetaler i opp til 50 dager etter utløpet av eventuelle arbeidsgiverperioder i hvert opptjeningsår.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8–33 og ferieloven § 10 nr. 4.

2.4.7 Reisetilskott

Reisetilskott gis etter gjeldende regler tidligst fra og med den 17. dagen, dvs. etter utløpet av arbeidsgiverperioden. Forslaget om å redusere arbeidsgiverperioden til 14 dager medfører at starttidspunktet for reisetilskott fremskyves tilsvarende.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8–14.

2.4.8 Nærmere om fastsetting av sykepengeperioden

Etter gjeldende regler gis det i dag sykepenger fra folketrygden til arbeidstakere i til sammen 248 dager i løpet av tre år. Når arbeidsgiverperioden reduseres fra 16 til 14 kalenderdager må maksimaltiden for sykepenger fra trygden økes tilsvarende, det vil si til 250 dager (50 uker).

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8–12.

2.5 Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Reduksjonen av arbeidsgiverperioden fra 16 til 14 kalenderdager og innføring av et delansvar for arbeidsgiver i hele sykepengeperioden foreslås gjennomført fra 1. mars 2007 og gjøres gjeldende for nye tilfeller. Den samlede provenyeffekten av forslagene fremgår av St.prp. nr. 1 (2006–2007).

En reduksjon av arbeidsgiverperioden vil føre med seg en viss administrativ merbelastning for Arbeids- og velferdsetaten. Innføringen av et delansvar for arbeidsgiverne vil medføre noe merarbeid for etaten siden prosentsatsen endres i løpet av sykepengeperioden. Det samme gjelder for arbeidsgiverne, som må utarbeide rutiner for telling av sykepengedager.

3 Redusert ventetid før dagpenger ytes – folketrygdloven § 4–9

3.1 Innledning

Departementet foreslår å redusere ventetiden før dagpenger ytes, fra fem til fire dager.

3.2 Gjeldende rett

Det fremgår av folketrygdloven § 4–9 at det kan ytes dagpenger når en arbeidssøker har vært arbeidsløs og stått tilmeldt Arbeids- og velferdsetaten som reell arbeidssøker i minst fem av de siste femten dager. Lørdag og søndag regnes ikke med. Dagpengene løper fra dagen etter at ventetiden er avsluttet.

3.3 Departementets vurdering og forslag

Ventetiden er ment å være en form for egenandel for den som søker om dagpenger og skal motivere

til å komme raskt tilbake i nytt arbeid.

I «Soria Moria erklæringen» ble det uttalt at en ny regjering vil «forbedre dagpengeordningen og rette opp kutt». Regjeringen følger nå opp erklæringen ved å foreslå en forbedring av de arbeidslediges inntektssikring ved å redusere ventetiden fra fem til fire dager.

Departementet foreslår at ventetiden blir fire dager som må opparbeides i løpet av de siste femten dagene.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 4–9 første ledd.

3.4 Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet foreslår at endringen trer i kraft 1. januar 2007. Endringen er beregnet å innebære en merutgift på 37 mill. kroner.

Del II

Endringer og præciseringer i folketrygdloven og enkelte andre lover

4 Innføring av hjemmel for innhenting av opplysninger fra Posten Norge AS – arbeidsmarkedsloven § 19 og folketrygdloven § 21–4

4.1 Innledning

Arbeids- og velferdsetaten har i dag ikke lenger adgang til å innhente taushetsbelagte opplysninger fra Posten Norge AS, fordi Posten Norge AS nå er organisert som et aksjeselskap og derfor ikke lenger er en «offentlig myndighet». Departementet foreslår en lovendring i arbeidsmarkedsloven § 19 og folketrygdloven § 21–4 som gir Arbeids- og velferdsetaten adgang til å pålegge Posten Norge AS å gi de opplysningene som er nødvendige for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utføre sine oppgaver etter disse lovene.

4.2 Gjeldende rett

Frem til 1. juli 2005 hadde Arbeids- og velferdsetaten (daværende Aetat) en generell adgang til å innhente taushetsbelagte opplysninger som var nødvendige for Arbeids- og velferdsetatens gjøremål, jf. sysselsettingsloven § 37 første ledd første punktum som uttalte at «Enhver er pliktig til uten hinder av eventuell taushetsplikt å gi de opplysninger som Arbeidsdirektoratet og andre organer som har hjemmel i loven her, finner nødvendig for å utføre sine gjøremål etter loven.» Sysselsettingsloven ble opphevet og erstattet av lov om arbeidsmarkedstjenester. Arbeidsmarkedsloven § 19 første ledd og folketrygdloven § 21–4 første ledd opplister uttømmende, i motsetning til sysselsettingsloven § 37, bl.a. offentlig myndighet og en rekke andre institusjoner som Arbeids- og velferdsetaten kan pålegge «å gi opplysninger som er nødvendige for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utføre sine oppgaver etter denne loven.»

4.3 Departementets vurdering og forslag

Arbeids- og velferdsetaten er i en del tilfeller avhengig av å få opplysninger fra Posten Norge AS for å løse sine oppgaver på en tilfredsstillende måte.

Eksempel på slike tilfeller er at arbeidssøkeren hevder at han ikke har fått brev om innkalling eller tilbud om kurs. Da er Arbeids- og velferdsetaten avhengig av opplysninger fra Posten Norge AS for å finne ut om det kan medføre riktighet at brevet ikke er kommet frem, fordi dette har betydning bl.a. for utbetaling av ytelser. Det kan da være aktuelt å be om opplysninger om det har vært uregelmessigheter i postgangen til den aktuelle adressen, eller om postkassen er merket og liknende. Ved spørsmål om flytting kan det være nødvendig å be om opplysninger om det er meldt adresseendring. Også ved feilutbetaling av ytelser kan Arbeids- og velferdsetaten ha behov for opplysninger fra Posten Norge AS.

Departementet foreslår at arbeidsmarkedsloven § 19 første ledd og folketrygdloven § 21–4 første ledd endres slik at Posten Norge AS nevnes eksplisitt blant de myndighetene og organisasjonene som Arbeids- og velferdsetaten kan pålegge «å gi opplysninger som er nødvendige for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utføre sine oppgaver etter denne loven.»

Det vises til lovforslaget, arbeidsmarkedsloven § 19 første ledd og folketrygdloven § 21–4 første ledd.

4.4 Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det foreslås at endringen trer i kraft når Kongen bestemmer.

5 Presisering i lov om supplerende stønad § 10

Departementet foreslår å presisere at supplerende stønad skal reguleres når grunnbeløpet endres, og at det samme skal gjelde fradrag i stønaden som er direkte knyttet til grunnbeløpet (men ikke andre fradrag).

Etter lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg er personer som får liten eller ingen pensjon fra folketrygden på grunn av kort botid i yrkesaktiv alder sikret et minste inntektsnivå på nivå med minstepensjon. Ytelsene etter loven er strengt inntektsprøvd.

Etter § 10 i loven skal en fastsatt ytelse settes opp eller ned dersom det skjer endringer i inntekt eller andre forhold av betydning for størrelsen av stønaden. Dette gjelder dersom resultatet blir en justering av stønaden på minst 10 prosent.

Nivået på supplerende stønad er knyttet til grunnbeløpet, jf. loven § 5, og stønaden skal derfor endres ved endringer i grunnbeløpet, selv om dette utgjør en justering på mindre enn 10 prosent. Samtidig justeres ytelser som går til fradrag i den supplerende stønaden og som er knyttet til grunnbeløpet, inkludert slike ytelser hos ektefelle eller samboer.

Ordningen ved grunnbeløpsendringer avviker noe fra ordningen for folketrygdytelser som er satt ned på grunn av inntekt, idet det her skjer en justering av fradraget for inntekt i sin helhet, uten hensyn til inntektens art. Forskjellen må ses på bakgrunn av at den supplerende stønaden skal sikre et minste inntektsnivå og av at de aktuelle inntektene går til fradrag i stønaden krone for krone. Fradragene bør derfor bare endres ut fra faktiske endringer i fradragsinntektene. De sammenlignbare inntektsprøvingsreglene i folketrygden er klart mindre strenge, med fribeløp og fradrag bare for en del av inntekten over fribeløpet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet finner det hensiktsmessig at framgangsmåten ved grunnbeløpsendringer tas inn i loven. *Arbeids- og inkluderingsdepartementet er enig i dette, og foreslår at det i tråd med praksis tas inn et nytt andre ledd i § 10 i loven om at supplerende stønad og fradrag som følger grunnbeløpet skal justeres når grunnbeløpet endres.* Det vises til lovforslaget.

Forslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser.

6 Hjemmel for Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral til å innkreve medlemspremie til Pensjonstrygden for fiskere. Lov om pensjonstrygd for fiskere § 17

Departementet foreslår at Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral gis hjemmel til å overta innkrevingen av medlemspremie til Pensjonstrygden for fiskere.

Lov 28. juni 1957 nr. 12 etablerer en pensjonsordning for fiskere. Ordningen administreres av Garantikassen for fiskere under tilsyn av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Etter loven om pensjonstrygd for fiskere § 15 skal ordningen blant annet finansieres ved «premie fra de trygdede». Denne medlemspremien innkreves av Garantikassen, hvilket i praksis innebærer at Garantikassen sender ut kravet til pensjonstrygdens medlemmer. Dersom medlemspremien ikke betales, må Garantikassen be om bistand fra de ordinære namsmyndighetene. Krav på medlemspremie er imidlertid tvangsgrunnlag for utlegg, slik at det ikke er nødvendig å kreve dom for at de skal være innfordringsbare (se loven § 16 nr. 3).

Med bakgrunn i at det etter hvert har samlet seg store utestående krav på medlemspremie, har Garantikassens styre vurdert mulighetene for å effektivisere innkrevingen i tilfelle der tvangsinnkreving er nødvendig. I styremøte 8. september 2005 ble det besluttet å overlate innkrevingen til Trygdeetatens innkrevingssentral (nå Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral). Arbeids- og velferdsdirektoratet har i samråd med innkrevingssentralen kommet til at sentralen kan overta denne oppgaven så snart det hjemmelsmessige grunnlaget for dette er på plass.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har in-

gen innvendinger mot at innkrevingssentralen foretar innkrevingen av medlemspremien til pensjonstrygden for fiskere. Dette synes nærliggende, blant annet på bakgrunn av at pensjonstrygden tilhører etatens ansvarsområde, jf. lov om pensjonstrygd for fiskere § 22. Det antas at endringen vil bidra til å bedre premieinngangen til ordningen. *Departementet foreslår på denne bakgrunn at de nødvendige bestemmelsene tas inn i nevnte lov § 17.*

Departementet antar at det er andre innkrevingsoppgaver etter loven med forskrifter som vil kunne tenkes overlatt til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral. Lovbestemmelsen foreslår derfor formulert med sikte på å holde mulighetene for dette åpne. Det vises til lovforslaget.

Det vil kunne være tilfelle der Garantikassen har iverksatt tvangsinnkreving for namsmyndighetene før innkrevingen av medlemspremien formelt overføres til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral. Det forutsettes at Garantikassen og innkrevingssentralen i samråd vurderer hvorvidt og i hvilken utstrekning slike saker bør overtas av innkrevingssentralen, eventuelt ved at sakene tas tilbake for innkreving ved sentralen.

Endringen må som nevnt ventes å føre til en bedret inngang av medlemspremien til pensjonstrygden for fiskere. Utover dette vil den ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser av budsjettmessig betydning.

Endringen foreslås å tre i kraft 1. januar 2007 og gitt virkning også for premierestanser eller andre krav oppstått før endringens ikrafttredelse.

Del III
Merknader til de enkelte paragrafene i
lovforslaget

7 Merknader til de enkelte paragrafene i lovforslaget

7.1 Merknader til endringene i folketrygdloven

Til § 4–9

Bestemmelsen gjelder avspasering av ventetid før retten til dagpenger inntreffer. Endringen i *første punktum* innebærer at antall ventedager reduseres fra fem til fire dager. Det vises til punkt 3.

Til § 8–12

Regelen gjelder antall sykepengedager og vilkårene for ny opptjening. Endringene i *første ledd første og tredje punktum* er en konsekvens av at arbeidsgiverperioden reduseres fra 16 til 14 kalenderdager. Det vises til punkt 2.4.8.

Til § 8–14

Regelen gjelder tilskott til arbeidsreiser. I dag kan det gis tilskott fra den 17. dagen. Endringen i *andre ledd* er en konsekvens av at arbeidsgiverperioden reduseres fra 16 til 14 kalenderdager. Det vises til punkt 2.4.7.

Til § 8–17

Regelen gjelder sykepenger fra trygden. *Første ledd* er nytt og slår fast at dekningsgraden skal være 80 prosent etter utløpet av arbeidsgiverperioden i inntil 120 sykepengedager, og deretter 90 prosent i inntil 130 sykepengedager. Sykefravær utover arbeidsgiverperioden legges sammen i henhold til reglene i § 8–12. Endringen er en konsekvens av at det innføres et delansvar for sykepenger for arbeidsgiveren, se § 8–18 og merknadene til denne.

Nåværende første ledd blir *nytt andre ledd* og omformuleres slik at det presiseres i hvilke tilfeller trygden yter sykepenger med 100 prosent av sykepengegrunnlaget. Gjeldende bokstav b, c, d og e blir *nye a, b, c og d*. *Ny bokstav e* gjelder sykepenger til kronisk syke og gravide når arbeidsgiveren får refundert sykepenger i arbeidsgiverperioden. I slike tilfeller skal arbeidsgiveren heller ikke betale noe i resten av sykmeldingsperioden. *Ny bokstav f*

presiserer at trygden overtar sykepengeutbetalingen i sin helhet dersom arbeidsforholdet opphører i sykmeldingsperioden.

Det vises til punkt 2.4.2

Til § 8–18

Regelen gjelder sykepenger fra arbeidsgiveren. I nytt *tredje ledd* innføres en regel om arbeidsgivers delansvar for sykepenger utover arbeidsgiverperioden. De første seks månedene av sykefraværet skal arbeidsgiveren betale sykepenger i arbeidsgiverperioden og deretter dekke 20 prosent av sykepengene. De siste seks månedene skal arbeidsgiveren dekke 10 prosent av sykepengene. Dersom arbeidstakeren har gjentatte sykefravær utover arbeidsgiverperioden må det foretas en sammenlegging av antall sykepengedager. Når antall sykepengedager utover arbeidsgiverperioden til sammen utgjør 120 dager, reduseres arbeidsgiverens delansvar til 10 prosent ut sykmeldingsperioden eller i inntil 130 dager. Arbeidsgivers plikt til å yte sykepenger utover arbeidsgiverperioden forutsetter at arbeidstakeren ikke har brukt opp sykepengerrettighetene i henhold til § 8–12.

Nåværende tredje, fjerde og femte ledd blir *nye fjerde, femte og sjette ledd* med enkelte endringer i nye femte og sjette ledd. Endringene er en konsekvens av at arbeidsgiverens ansvar for sykepenger ikke lenger er begrenset til arbeidsgiverperioden.

Det vises til punkt 2.4.2.

Til § 8–19

Regelen gjelder fastsettelse av arbeidsgiverperioden. Endringene i *første, tredje og fjerde ledd* innebærer at arbeidsgiverperioden reduseres fra 16 til 14 kalenderdager, og tilbakefallsregelen tilpasses den nye arbeidsgiverperioden.

Det vises til punkt 2.4.3.

Til § 8–20

Regelen gjelder risiko for særlig stort sykefravær eller svangerskapsrelatert sykefravær. Arbeidsgiveren kan på visse vilkår få refundert sykepenger i arbeidsgiverperioden. Endringene i *første og andre*

ledd innebærer at arbeidsgiveren i slike tilfeller også blir fritatt fra delansvaret for sykepenges i resten av sykepengeperioden.

Nytt fjerde ledd innfører en forskriftshjemmel som gir mulighet for presiseringer og eventuelle utvidelser av ordningen.

Det vises til punkt 2.4.4.

Til § 8–21

Regelen gjelder forsikring mot ansvar for sykepenge i arbeidsgiverperioden. Endringen i *første ledd* innebærer at flere kan tegne forsikring, ved å øke grensen for samlede lønnsutbetalinger fra 40 til 80 ganger grunnbeløpet. Forsikringen skal også dekke arbeidsgivers delansvar etter utløpet av arbeidsgiverperioden. For å unngå at en arbeidsgiver som har forsikret seg mot det nye delansvaret må utbetale sykepenge utover arbeidsgiverperioden og deretter få refusjon fra trygden (slik ordningen er for sykepenge i arbeidsgiverperioden) foreslås det i *tredje ledd nytt andre punktum* at trygden utbetaler denne delen av sykepengene direkte til arbeidstakeren.

Det vises til punkt 2.4.5.

Til § 8–22

Regelen gjelder ansvaret for trygden når arbeidsgiveren ikke betaler. I dag skal trygden utbetale sykepengene i arbeidsgiverperioden og kreve beløpet tilbake fra arbeidsgiveren. Endringen i *første ledd første punktum* innebærer at de samme reglene for forskuttering og innkreving skal gjelde for den delen av sykepengene som arbeidsgiveren har ansvaret for utover arbeidsgiverperioden.

Det vises til punkt 2.4.2.

Til § 8–24

Regelen gjelder retten til å benytte egenmelding. Endringen i *fjerde ledd* foretas for å tilpasse regelen til den nye arbeidsgiverperioden på 14 kalenderdager.

Det vises til punkt 2.4.3.

Til § 8–28

Regelen gjelder sykepengegrunnlaget i arbeidsgiverperioden. Endringene i *overskriften og i første ledd* innebærer at det er det samme sykepengegrunnlaget som skal benyttes både i arbeidsgiverperioden og i den etterfølgende perioden når arbeidsgiveren har et delansvar for sykepenge.

Det vises til punkt 2.4.2.

Til § 8–33

Regelen gjelder feriepenger. Endringene i *første ledd* er en konsekvens av at arbeidsgiverperioden endres fra 16 til 14 kalenderdager. Trygdens ansvar for feriepenger utvides med to dager.

Det vises til punkt 2.4.6.

Til § 8–51

Regelen gjelder sykepenge til medlemmer med alderspensjon. Endringene i *andre og tredje ledd* er en konsekvens av at arbeidsgiver får et delansvar for sykepenge utover arbeidsgiverperioden og innebærer dessuten en presisering av at også arbeidsgivers delansvar er begrenset til 90 sykepengedager.

Det vises til punkt 2.4.2.

Til § 8–52

Regelen gjelder sykepenge til medlemmer med avtalefestet pensjon. Endringen i *andre ledd* er en konsekvens av at arbeidsgiveren får et delansvar for sykepenge utover arbeidsgiverperioden.

Det vises til punkt 2.4.2.

Til § 21–4

Bestemmelsen gjelder hvilke myndigheter og en rekke andre private organisasjoner som Arbeids- og velferdsetaten kan pålegge å gi taushetsbelagte opplysninger som er nødvendige for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utføre sine oppgaver etter loven. Endringen i *første ledd andre punktum* innebærer at Posten Norge AS eksplisitt nevnes i loven.

Det vises til punkt 4.3.

Til § 23–6

Endringen innebærer at ordene «i arbeidsgiverperioden» fjernes. Forsikringsordningen vil ikke lenger være avgrenset til å gjelde ansvaret i arbeidsgiverperioden, se merknader til § 8–21.

7.2 Merknader til endringene i ferieloven

Til § 10

Regelen i *nr. 4 første ledd* slår fast at sykepenge utbetalt av arbeidsgiveren i arbeidsgiverperioder skal regnes som arbeidsvederlag. Endringen innebærer

at det samme skal gjelde for sykepenger som arbeidsgiveren utbetaler etter folketrygdloven § 8–18 (dvs for delansvaret på henholdsvis 20 eller 10 prosent etter utløpet av arbeidsgiverperioden) i inntil 50 dager, se nedenfor.

Endringen i *nr. 4 andre ledd bokstav a* foretas for å tilpasse regelen til endringen i folketrygdloven § 8–33.

Det vises til punkt 2.4.6.

7.3 Merknader til endringene i lov om pensjonstrygd for fiskere

Til § 17

Tidligere § 17 ble opphevet ved lov 1. mars 2002 nr. 3. Paragrafen er derfor ledig, og regelen om at innkreivingsoppgaver kan overføres til Arbeids- og velferdsetaten foreslås tatt inn her. Overføringen forutsettes primært å gjelde medlemspremien til pensjonstrygden, men er formulert slik at også andre innkreivingsoppgaver etter loven med forskrifter vil kunne overføres.

Det vises til punkt 6.

7.4 Merknader til endringene i arbeidsmarkedsloven

Bestemmelsen gjelder hvilke myndigheter og en rekke andre private organisasjoner som Arbeids-

og velferdsetaten kan pålegge å gi taushetsbelagte opplysninger som er nødvendige for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utføre sine oppgaver etter loven. Endringen innebærer at Posten Norge AS eksplisitt nevnes i loven.

Det vises til punkt 4.3

7.5 Merknader til endringene i lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg

Tilføydelsen av et nytt andre ledd i paragrafen tar sikte på å regelfeste praksis for regulering av supplerende stønad og av inntektsfradrag i stønaden ved grunnbeløpsendringer.

Det vises til punkt 5.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 4–9 første punktum skal lyde:

Det kan ytes dagpenger når medlemmet har vært arbeidsløs og stått tilmeldt Arbeids- og velferdsetaten som reell arbeidssøker (se § 4–5) i minst *fire* av de siste femten dager.

§ 8–12 første ledd første punktum skal lyde:

Når *en selvstendig* næringsdrivende eller frilanser har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 248 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra trygden.

§ 8–12 første ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom trygden yter sykepenger i de første 14 kalenderdagene, ytes sykepenger i opptil 260 dager.

§ 8–14 andre ledd skal lyde:

Reisetilskott ytes tidligst fra og med 15. dag etter at arbeidsuførheten oppstod.

§ 8–17 skal lyde:

§ 8–17 Sykepenger fra trygden

Trygden yter sykepenger med 80 prosent av sykepengegrunnlaget i inntil 120 sykepengedager etter utløpet av arbeidsgiverperioden, og deretter med 90 prosent i inntil 130 sykepengedager, se §§ 8–10, 8–12 og 8–19.

Trygden yter sykepenger med 100 prosent av sykepengegrunnlaget

- a) når arbeidstakeren har rett til sykepenger i de første 14 kalenderdagene av sykefraværet, men arbeidsgiveren ikke er forpliktet til å yte sykepenger etter § 8–18,*
- b) under streik eller lockout, etter bestemmelsene i § 8–31,*
- c) under nødvendig kontrollundersøkelse som krever minst 24 timers fravær, se § 8–4 andre ledd bokstav e,*
- d) når arbeidstakeren er donor, se § 8–4 andre ledd bokstav i,*

- e) når trygden dekker sykepenger i arbeidsgiverperioden etter § 8–20 første og andre ledd,*
- f) når arbeidsforholdet opphører i sykmeldingsperioden, se § 8–18 sjette ledd.*

Det ytes ikke sykepenger fra trygden under lovbestemt ferie etter lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie § 5 og permisjon, se også § 8–3 tredje ledd.

§ 8–18 skal lyde:

§ 8–18. Sykepenger fra arbeidsgiveren

For å få rett til sykepenger fra arbeidsgiveren må arbeidstakeren ha vært ansatt hos arbeidsgiveren i minst fire uker (opptjeningstid). Fravær uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningstiden.

Dersom arbeidstakeren slutter i arbeidet, men igjen begynner å arbeide hos den samme arbeidsgiveren innen to uker, regnes det tidligere arbeidsforholdet med når opptjeningstiden skal beregnes.

Sykepenger fra arbeidsgiveren i arbeidsgiverperioden, se § 8–19, ytes med 100 prosent av sykepengegrunnlaget. Etter utløpet av arbeidsgiverperioden ytes sykepenger fra arbeidsgiveren med 20 prosent av sykepengegrunnlaget, se § 8–10, i inntil 120 sykepengedager og deretter med 10 prosent i inntil 130 sykepengedager, se § 8–12.

Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes tidligst fra og med den dag arbeidstakeren har gitt melding om arbeidsuførheten til arbeidsgiveren, såfremt det har vært mulig for arbeidstakeren å gi slik melding. Plikten til å gi melding gjelder også når det foreligger legeerklæring. Retten til sykepenger faller bort dersom arbeidsgiveren skal betale sykepenger på grunnlag av legeerklæring (§ 8–7), og legeerklæringen ikke er sendt til arbeidsgiveren innen 14 dager etter at arbeidsgiveren kan kreve slik erklæring.

Sykepenger fra arbeidsgiveren i arbeidsgiverperioden ytes bare for dager som det skulle ha vært utbetalt lønn for.

Arbeidstakerens rett til sykepenger fra arbeidsgiveren faller bort når arbeidsforholdet har opphørt i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser.

I § 8–19 første, tredje og fjerde ledd og § 8–24 fjerde ledd tredje punktum erstattes tallet 16 med tallet 14.

§ 8–20 skal lyde:

§ 8–20. Risiko for særlig stort sykefravær eller svangerskapsrelatert sykefravær

Dersom en arbeidstaker har langvarig eller kronisk sykdom som medfører risiko for særlig stort sykefravær, kan arbeidstakeren selv eller arbeidsgiveren søke om at trygden dekker utgiftene til sykepengesom arbeidsgiveren skal yte etter § 8–18. Det samme gjelder for en arbeidstaker som har en sykdom som medfører risiko for gjentatte sykefravær i en begrenset periode. Blir søknaden innvilget, får avgjørelsen virkning fra den dag Arbeids- og velferdsetaten mottok søknaden.

Dersom en arbeidstaker er sykmeldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom, og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, kan arbeidstakeren selv eller arbeidsgiveren søke om at trygden dekker utgiftene til sykepengesom arbeidsgiveren skal yte etter § 8–18.

Arbeidsgiveren utbetaler sykepengene i arbeidsgiverperioden og får refusjon fra trygden.

Departementet kan gi nærmere bestemmelser om sykepenger etter denne paragrafen i forskrift.

§ 8–21 første ledd skal lyde:

En arbeidsgiver kan forsikre seg mot ansvar for sykepenger etter § 8–18 når de samlede lønnsutbetalingene i det foregående året ikke overstiger 80 ganger grunnbeløpet.

§ 8–21 tredje ledd nytt andre punktum skal lyde:

Etter utløpet av arbeidsgiverperioden utbetaler trygden sykepenger med henholdsvis 20 eller 10 prosent av sykepengegrunnlaget direkte til arbeidstakeren, se § 8–18 tredje ledd.

§ 8–22 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom en arbeidsgiver ikke betaler sykepenger som han er forpliktet til å yte etter § 8–18, skal trygden utbetale sykepengene.

Overskriften til § 8–28 skal lyde:

§ 8–28 Sykepengegrunnlaget når arbeidsgiveren yter sykepenger

§ 8–28 første ledd skal lyde:

Når arbeidsgiveren yter sykepenger i arbeidsgiverperioden og med henholdsvis 20 eller 10 prosent etter utløpet av arbeidsgiverperioden, fastsettes sykepenge-

grunnlaget som nevnt i § 8–10 etter en beregnet aktuell ukeinntekt, se § 8–29.

§ 8–33 første ledd andre punktum skal lyde:

Feriepenger ytes bare for de første 50 sykepengedagene i opptjeningsåret, se ferieloven § 10 nr. 4.

§ 8–51 andre og tredje ledd skal lyde:

Til et medlem som mottar gradert alderspensjon, ytes det sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet *her ut* fra den arbeidsinntekten som medlemmet har i tillegg til pensjonen.

Sykepenger fra *arbeidsgiver* og trygden ytes i opptil 90 sykepengedager.

§ 8–52 andre ledd skal lyde:

Til et medlem som mottar gradert pensjon (delpensjon), ytes det sykepenger etter bestemmelsene i kapitlet *her ut* fra den arbeidsinntekten som medlemmet har i tillegg til den graderte pensjonen.

§ 21–4 første ledd andre punktum skal lyde:

Det samme gjelder i forhold til arbeidsgiver, tidligere arbeidsgivere, offentlig myndighet, bank, *Posten Norge AS*, forsikringsselskap, privat pensjonsordning, utdanningsinstitusjon, samt Statens lånekasse for utdanning.

§ 23–6 bokstav a skal lyde:

a) arbeidsgiverens forsikring mot ansvar for sykepenger etter § 8–21,

II

I lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie gjøres følgende endringer:

§ 10 nr. 4 første ledd første punktum skal lyde:

Som arbeidsvederlag etter nr. 1 regnes også sykepenger utbetalt av arbeidsgiver i arbeidsgiverperioder og sykepenger utbetalt av arbeidsgiver i henhold til folketrygdloven § 8–18 for inntil 50 dager hvert opptjeningsår.

§ 10 nr. 4 andre ledd bokstav a første punktum skal lyde:

a) sykepenger utbetalt av folketrygden for inntil 50 dager hvert opptjeningsår, jf. folketrygdloven § 8–33.

III

I lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere skal § 17 lyde:

Innkrevning av medlemspremie til pensjonstrygden og andre innkrevingsoppgaver etter loven med forskrifter kan overføres til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral for innkreving etter reglene i bidragsinnkrevingssentralen.

IV

I lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester skal § 19 første ledd lyde:

Arbeids- og velferdsetaten kan pålegge arbeidsøkere, arbeidstakere, offentlige myndigheter, utdanningsinstitusjoner, Statens lånekasse for utdanning, *Posten Norge AS*, forsikringsselskaper, banker, private pensjonsordninger og tiltaks- og formidlingsaktører å gi opplysninger som er nødvendige for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utføre sine oppgaver etter denne loven.

V

I lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg skal § 10 nytt andre ledd lyde:

Ved endring i grunnbeløpet skal supplerende stønad regulerast i tråd med endringa. Det same gjeld frådrag i stønaden etter § 6 på grunn av ytingar som er direkte knytta til grunnbeløpet.

VI

Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelser

1. Endringene i folketrygdloven § 21–4 første ledd andre punktum og arbeidsmarkedsloven § 19 første ledd trer i kraft når Kongen bestemmer.
2. Endringene i folketrygdloven § 4–9 første ledd trer i kraft 1. januar 2007.
3. Endringene i lov om pensjonstrygd for fiskere § 17 og lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg § 10 trer i kraft 1. januar 2007. Endringen i lov om pensjonstrygd for fiskere gjelder også for krav oppstått før endringen trer i kraft.
4. Endringene i folketrygdloven § 8–12 første ledd, § 8–14 andre ledd, § 8–17, § 8–18 § 8–19 første, tredje og fjerde ledd, § 8–20, § 8–21 første og tredje ledd, § 8–22 første ledd, § 8–24 fjerde ledd, § 8–28 overskriften og første ledd, § 8–33 første ledd, § 8–51 andre og tredje ledd, § 8–52 andre ledd, § 23–6 og endringene i ferieloven § 10 nr. 4 trer i kraft 1. mars 2007 og gjøres gjeldende for tilfeller hvor arbeidsuførheten inntreffer tidligst fra dette tidspunkt.